

Školský vzdelávací program

Pre predprimárne vzdelávanie

„Nechajte maličkých prísť ku mne...“ (Mt 19,14)

Názov a adresa materskej školy:	Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga Hviezdoslavova 823/7
Elokované pracovisko:	Trstená Námestie M. R. Štefánika 438 Trstená
Názov školského vzdelávacieho programu:	„Nechajte maličkých prísť ku mne...“
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka dochádzky:	1 – 4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh materskej školy:	Cirkevná materská škola
ŠkVP prerokovaný na pedagogickej rade:	28.08.2019
ŠkVP prerokovaný na Rade školy:	
Dátum vydania:	01.09.2019
Riaditeľ ZŠ s MŠ R. Dilonga	PhDr. Mgr. Eva Ragalová
Elektronická adresa školy:	www.zsdilong.sk
Email materskej škola:	cms@zsdilong.sk

ŠkVP „Nechajte maličkých prísť ku mne“ je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní v znení zmien a doplnkov niektorých zákonov, s vyhláškou č. 341/2023 Z.z. v znení vyhlášky Ministerstva školstva SR č.308/2009 Z. z., zákona 596/2004 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách s prihliadnutím na špecifické podmienky ZŠ s MŠ Rudolfa Dilonga v Trstenej.

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Revidovanie:	Dátum:	Zaznamenanie úpravy:
	24.08.2016	Vznik nového elokovaného pracoviska a 3. triedy na Námestí
	23.08.2017	Zmena riaditeľky ZŠ s MŠ a vznik novej 4. triedy na Námestí
	21.08. 2018	Rekonštrukcia celého elokovaného pracoviska a školského dvora v budove na Námestí a zmena niektorých tém, obsahu a príloha Katolícke náboženstvo a AJ
	21.08.2019	Dobudovanie priestorov cez projekt a vytvorenie novej 5. triedy v budove na Námestí.
	28.08.2023	Vznik novej triedy, MŠ6 trieda Lienok na Námestí, na základe rozhodnutia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne s kapacitou 10 detí.

OBSAH

- 1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania**
- 2. Stupeň vzdelania**
- 3. Vlastné zameranie školy**
- 4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania**
- 5. Učebné osnovy, doplnkové témy, tabuľka**
- 6. Vyučovací jazyk**
- 7. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní**
- 8. Materiálno – technické a priestorové podmienky**
- 9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí**
- 10. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy**
- 11. Prílohy: katolícke náboženstvo**

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ pre školské vzdelávanie a na život v spoločnosti, z ktorého vychádza i náš školský program. Naším cieľom je rozvíjať a podporovať samostatnosť, jedinečnosť, tvorivosť a sociálnu aktivitu dieťaťa. Práve aktivita a zamestnanie mení jeho myslenie, podporuje vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu. Dieťa si vytvára vlastné predstavy, rozvíja si vlastné myslenie, utvára názory, získava poznatky, skúsenosti, teda učí sa. Materská škola umožňuje individuálny prístup aj deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deťom so ŠVVP. Výchovno-vzdelávací proces je zabezpečovaný 100% kvalifikovaným pedagogickým personálom, ktorý pracuje podľa Školského vzdelávacieho programu: „Nechajte maličkých prísť ku mne“ V materskej škole má svoje nezastupiteľné miesto spoločenstvo v kresťanskom duchu, ktoré tvoria deti v interakcii s učiteľkou a všetkými členmi školy. Do výchovného procesu školy sa zapájajú všetci členovia školy, pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci a rodičia. Vzájomná spolupráca, je preto otvorená smerom ku každému, kto je zainteresovaný na živote školy.

Vlastnými cieľmi sú:

- vychovávať v súlade s kresťanskými hodnotami a morálnymi zásadami,
- výučbu anglického jazyka realizovať metódou Jolly Phonich, ktorá je postavená na princípe syntézy zvukov anglického jazyka. Deti naučiť počúvať jednotlivé zvuky v slovách čo im dáva vynikajúci základ pre zvládnutie výslovnosti,
- rozvíjať národné povedomie detí prostredníctvom ľudových remesiel - keramika a ľudových tradícií v našom regióne,
- predplavecká príprava detí s cieľom naučiť ich bezpečne sa pohybovať vo vode,
- uľahčiť adaptáciu novoprijatým deťom prostredníctvom návštevy MŠ spolu s rodičom,
- vytvárať pozitívny vzťah k chorým, trpiacim, postihnutým ľuďom spoluprácou s charitným domom sv. Františka s Assisi v Trstenej
- naučiť sa chrániť si svoje zdravie, zdravie iných, vážiť si druhého, mať k nemu úctu,
- rozvíjať a podporovať schopnosti detí spolupracovať v skupine a kolektíve, preberať na seba zodpovednosť primeranú veku,

- hľadať nové netradičné možnosti spolupráce s rodinou,
- rozvíjať ľudské hodnoty akými sú: tolerancia, spravodlivosť, čestnosť, pravdovravnosť, pracovitnosť, empatia a výchova kresťana, ktorý žije v duchu učenia Ježiša Krista,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám.

Ideálom výchovy a vzdelávania by mal byť dobrý (čestný, morálny, charakterný), múdry (vzdelaný, tvorivý), aktívny (samostatný, pracovitý, iniciatívny), šťastný (vyrovnaný, zdravý) a zodpovedný (v konaní voči sebe, ľuďom, životnému prostrediu) človek. Proces výchovy a vzdelávania smerujúci k tomuto ideálu ako ku všeobecnému cieľu by mal začať už od predprimárneho vzdelávania a pokračovať v priebehu celého života.

Poslaním materskej školy je harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho potrebami, záujmami, vekovými a individuálnymi osobitosťami, v duchu kresťanskej viery tak, aby bolo pripravené na primárne vzdelanie v základnej škole.

2. Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dieťa ho ukončuje spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovršilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov).

3.Vlastné zameranie školy

Materská škola pri základnej škole Rudolfa Dilonga v Trstenej je školou so zameraním na kresťanskú výchovu. Bola zriadená dňa: 01.09.2014 pod názvom: Cirkevná materská škola v Trstenej ako dvojtriedna CMŠ s počtom 33 detí . Od: 01.09.2015 sa CMŠ zlúčila so ZŠ R. Dilonga pod názvom ZŠ s MŠ R. Dilonga v Trstenej. Od: 01.09. 2016 sa materská škola rozšírila o elokované pracovisko v budove na Námestí, kde sa vytvorila tretia trieda. Od 01.09.2017 v elokovanom pracovisku v budove na Námestí sa zriadila ďalšia štvrtá trieda v roku 2019 5.trieda a v auguste 2023 6. trieda. V mesiaci júl a august 2018 sa v budove na námestí robí rekonštrukcia celého poschodia. Dnes sa materská škola nachádza v dvoch budovách s počtom 100 detí. V obidvoch budovách sa usilujeme žiť v duchu Evanjelia „Nechajte maličkých prísť ku mne...“ (Mt 19,14) – podľa prikázania lásky k Bohu a blížnemu, aby život detí v MŠ bol radostný, zaujímavý a príťažlivý. Všetci zamestnanci školy sa snažia o dobro detí a podporujú ich telesný, duševný a duchovný rast, aby mohli vyrásť v zrelé kresťanské osobnosti. Naše úsilie sa nesie v duchu Deklarácie II. vatikánskeho koncilu o kresťanskej výchove – kde sa hovorí „V súlade s rozvojom psychologických, pedagogických a didaktických vied treba pomáhať deťom a mládeži k harmonickému rozvoju vrodenej fyzických, morálnych a intelektuálnych vlastností a k získavaniu dokonalejšieho zmyslu pre zodpovednosť.“ Súčasťou výchovno – vzdelávacej činnosti je aj výučba anglického jazyka metódou Jolly Phonics postavená na princípe zvukov anglického jazyka, ktorú učí pani učiteľka zo základnej školy R. Dilonga. Deti v predškolskej triede pracujú s hlinou a výtvarným materiálom navštevujú keramickú dielňu a tancujú ľudové tance, čím si prehľbujú poznatky a skúsenosti s ľudovými tradíciami. Prvky rímskokatolíckeho náboženstva realizujeme podľa „Rámcového vzdelávacieho programu predmetu katolícke náboženstvo pre predprimárne vzdelávanie“, ktoré vydalo KPKC v Spišskej Novej Vsi v roku 2009.

4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka výchovy a vzdelávania v našej MŠ je spravidla tri až štyri roky. Dieťa je prijaté do našej MŠ po dovŕšení dvoch rokov vtedy, ak sú voľné kapacity a vytvorené vhodné materiálne, personálne a iné potrebné podmienky. Vzdelávanie je spravidla ukončené po dovŕšení šiesteho roku veku dieťaťa (k 31. 8. daného školského roka). V materskej škole sú všetky triedy

s celodennou výchovou a vzdelávaním, ale i s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania pre deti, ktorých rodičia o to požiadajú.

5. Učebné osnovy, doplnkové témy, tabuľka

Učebné osnovy materskej školy tvoria výkonové štandardy Štátneho vzdelávacieho programu (ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 06. júla 2016 pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 pre materské školy s platnosťou od 1. septembra 2016).

Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach:

- **Jazyk a komunikácia**

- **Matematika a práca s informáciami**

- **Človek a príroda**

- **Človek a spoločnosť**

- **Človek a svet práce**

- **Umenie a kultúra**

- **Zdravie a pohyb**

Vymedzenie obsahu vzdelávania v materskej škole v uvedených vzdelávacích oblastiach neznamená, že výchovné a vzdelávacie aktivity v materskej škole sa nevyhnutne musia viazať výlučne na jednu z konkrétnych vzdelávacích oblastí. Vzdelávacie oblasti sú vzájomne prestupné a ciele jednej z nich možno dosahovať aj pri realizácii obsahu z iných vzdelávacích oblastí. Pri plánovaní je možné vzájomné prelínanie vzdelávacích oblastí, či dokonca ich integrácia.

Jazyk a komunikácia

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je rozvinutie komunikačnej kompetencie dieťaťa vo všetkých jazykových rovinách s využitím špecifického rozvojového

potenciálu písanej reči. V rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia sú v programe posilnené tie stránky jazyka, ktoré sú dôležitým predpokladom úspešného budúceho rozvoja gramotnosti žiakov tak v primárnom ako aj v celom ďalšom vzdelávaní. Ide predovšetkým o nadobúdanie skúseností so sprostredkovanou informáciou, vrátane informácie štrukturovanej ako písaná reč. Tieto skúsenosti sprostredkúva učiteľka využívaním širokého spektra textov žánrovo rôznorodej detskej literatúry.

Výkonové štandardy tejto oblasti sa delia je jednotlivé podobasti so vzájomnou postupnosťou: Hovorená reč (komunikačné konvencie, artikulovaná výslovnosť, gramatická správnosť a výslovnosť), Písaná reč (Chápanie obsahu, významu a funkcií písanej reči – poznávanie funkcií písanej reči, porozumenie explicitného významu textu, porozumenie implicitného významu textu, znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči, Chápanie formálnych charakteristík písanej reči – koncept tlače a znalosť knižných konvencií, fonologické procesy a fonologické uvedomovanie, grafomotorické predpoklady písania).

Matematika a práca s informáciami

Hlavným cieľom tejto oblasti je poskytnúť základy matematických a informatických poznatkov a zručností, pomocou ktorých sa ďalej rozvíja matematické myslenie a matematické kompetencie nevyhnutné pre vzdelávanie na vyšších vzdelávacích stupňoch. Prostredníctvom jej obsahu sa začína rozvíjať logické myslenie dieťaťa, chápanie čísel a jednoduchých operácií s nimi, ako aj rozvoj základov algoritmického myslenia.

Štruktúra výkonových a obsahových štandardov vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami je koncipovaná do štyroch podoblastí: Čísla a vzťahy, Geometria a meranie, Logika, Práca s informáciami.

Človek a príroda

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti Človek a príroda je počiatočný rozvoj prírodovednej gramotnosti. Úlohou učiteľky je viesť deti k vyjadrovaniu aktuálnych predstáv o predmetoch, javoch a situáciách určených vzdelávacím štandardom tak, aby malo každé dieťa možnosť vyjadriť svoju predstavu a prostredníctvom premyslených podnetov učiteľky ju meniť a zdokonaľovať. Učiteľka volí také podnety, aby deti v čo najväčšej miere získavali skúsenosť s reálnymi predmetmi, javmi a situáciami. Priebeh vzdelávacích činností je postavený na

podnetných, stimulujúcich situáciách, ktoré vzbudzujú u detí snahu poznávať prírodné reálie. Učiteľka je pre deti vzorom zvedavej a bádateľskej osoby, ktorá kladie otázky a hľadá odpovede. Súčasťou rozvíjania prírodovednej gramotnosti na predprimárnom stupni je rozvoj špecifických spôsobilostí, ktoré dieťaťu dávajú nástroje na zorientovanie sa v nových poznávacích situáciách, pomáhajú mu systematizovať skúsenosť a vytvárať zmysluplné poznanie o fungovaní sveta.

Táto vzdelávacie oblasti sa člení do nasledujúcich podoblastí: Vnímanie prírody, Rastliny, Živočíchy, Človek, Neživá príroda, Prírodné javy.

Človek a spoločnosť

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť je viesť dieťa k základnej orientácii v blízkom spoločenskom prostredí – v jeho časových, priestorových, sociálnych, medziľudských vzťahoch. Táto vzdelávacia oblasti sa orientuje na poznávanie spoločenského prostredia a na prosociálnu výchovu.

Delí sa na nasledovné podoblasti: Režim dňa, Orientácia v čase, Orientácia v okolí, Dopravná výchova, Geografia okolia, História okolia, Národné povedomie, Ľudia v blízkom a širšom okolí, Základy etikety, Ľudské vlastnosti a emócie, Mediálna výchova, Prosociálne správanie.

Človek a svet práce

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti Človek a svet práce je utváranie a rozvíjanie základných zručností dieťaťa zvládať úkony bežného dňa a zručností pri používaní nástrojov potrebných v bežnom živote, pričom predprimárne vzdelávanie rozvíja tie, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité; napríklad vytvára grafomotorické predispozície, dieťa lepšie zvláda sebaobslužné činnosti, zvláda v domácnosti bežné úkony. Učiteľkinou úlohou je vytvárať dostatočný priestor s dostatočným materiálnym zabezpečením na to, aby každé dieťa malo rovnakú možnosť prakticky si rozvíjať zručnosti, ktoré sú špecifikované vzdelávacími štandardmi. Zahŕňa podoblasti: Materiály a ich vlastnosti, Konštruovanie, Užívateľské zručnosti, Technológie výroby, Remeslá a profesie.

Obsah tejto vzdelávacej oblasti sa člení do piatich podoblastí: Materiály a ich vlastnosti, Konštruovanie, Užívateľské zručnosti, Technológie výroby, Remeslá a profesie.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra má dve základné časti – hudobnú výchovu a výtvarnú výchovu.

Hudobná výchova

Hlavným cieľom hudobnej výchovy je rozvíjať elementárne hudobné schopnosti, zručnosti a návyky detí predškolského veku, ktoré sa stanú základom pre ich ďalšie plnohodnotné vcítenie sa do hudby. Ide o komplex hudobných aktivít, ktoré sa navzájom prelínajú, podmieňujú, dopĺňajú, podporujú a zmysluplne integrujú. Dieťa je potrebné vnímať ako jedinečnú osobnosť s väčšou, či menšou mierou hudobného nadania, ktorá má právo byť rozvíjaná po hudobnej i emocionálnej stránke.

Jednotlivé hudobné činnosti tvoria šesť podoblastí tejto vzdelávacej oblasti: Rytmické činnosti, Vokálne činnosti, Inštrumentálne činnosti, Percepčné činnosti, Hudobno-pohybové činnosti, Hudobno-dramatické činnosti.

Výtvarná výchova

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je dosiahnuť, aby deti prostredníctvom hravých činností s materiálmi, nástrojmi a jednoduchými výtvarnými vyjadrovacími prostriedkami vyjadrovali svoju fantáziu, rozvíjali si svoje schopnosti a získavali základné zručnosti v komunikácii a poznávaní sveta prostredníctvom vizuálnej kultúry.

Podoblasti tejto vzdelávacej oblasti: Výtvarné činnosti s tvarom na ploche, Výtvarné činnosti s tvarom v priestore, Výtvarné činnosti s farbou, Spontánny výtvarný prejav, Synestézia (medzizmyslové vnímanie), Vnímanie umeleckých diel.

Výtvarná výchova v predprimárnom vzdelávaní vychádza z psychických dispozícií dieťaťa. Jeho tendencie vyjadrovať sa kresebné a v materiáloch súvisia s potrebou zanechať viditeľnú a hmatateľnú stopu a vyjadriť prostredníctvom predmetného artefaktu svoju fantáziu.

Zdravie a pohyb

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb je poskytovať základné informácie súvisiace so zdravím a súčasne prostredníctvom vhodných telesných cvičení viesť dieťa k osvojeniu a zdokonaľovaniu nových pohybových schopností a zručností.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb je zameraná na pohyb, ako prostriedok upevňovania zdravia a podpory správneho psychosomatického a psychomotorického vývinu detí predškolského veku. Dieťa má byť motivované k pohybovej aktivite a využívať ju v každodennom živote bez častého pocitu únavy alebo vyčerpania. Dôležitou súčasťou tejto oblasti sú i základné hygienické návyky a sebaobslužné činnosti.

Táto vzdelávacia oblasť je rozpracovaná do štyroch podoblastí: Zdravie a zdravý životný štýl, Hygiena a sebaobslužné činnosti, Pohyb a telesná zdatnosť, Sezónne aktivity a kurzy.

1. Personálne zabezpečenie

Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie, ktoré zabezpečuje osem kvalifikovaných učiteliek (v štyroch triedach) spĺňajúce požiadavky pedagogickej a odbornej spôsobilosti.

Pedagogickí zamestnanci materskej školy:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené príslušnou legislatívou,
- v dennej pedagogickej práci preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti,
- sú schopní profesijného a osobnostného rozvoja,
- ako súčasť kolektívu sú schopní vzájomnej efektívnej komunikácie a spolupráce.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky.

Odbornú pomoc pedagógom, deťom a rodičom, resp. zákonným zástupcom poskytujú: Centrum pedagogického a psychologického poradenstva, špeciálny pedagóg, psychológ, asistent učiteľa, klinický logopéd (navštevuje materskú školu 2x do mesiaca) a ďalší špecialisti podľa potreby.

2. Učebné osnovy

Učebné osnovy materskej školy tvoria výkonové štandardy Štátneho vzdelávacieho programu (ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 06. júla 2016 pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 pre materské školy s platnosťou od 1. septembra 2016).

Učiteľky vypracúvajú plány podľa určených obsahových celkov a tém. Doplnkové témy využívajú učiteľky podľa vlastného uváženia zamerané na náboženskú výchovu .

ROČNÉ OBDOBIE	MESIAC	OBSAHOVÉ CELKY	TÉMY
JESEŇ	September	Vitaj v našej škôlke	Kamarát, pod' sa so mnou hrať (pravidlá triedy) MŠ, miesto kde som rád (zamestnanci Bezpečne v škôlke a v okolí – DV Živá a neživá príroda
	Október	Jeseň, pani bohatá	Jeseň farby rozdala (znaky jesene) Dedko, babka, mám vás rád Košík plný zeleniny V ovocnom sade (plody)
	November	Cesta za zdravím	Moje telo Ako sa obliekame, jeme zdravo, zdravé zúbky Počasie a kolobeh vody Všetci svätí, sv. Martin – patrón nášho mesta
	December	Čas zázrakov a prekvapení	Advent, najkrajší čas v kruhu rodiny Čakáme ťa Mikuláš Vianoce sa blížia Narodil sa Kristus Pán

ZIMA	Január	V krajine snehu a ľadu	Zvieratká a vtáčiky v zime (znaky zimy) Škôlkarov deň (deň – noc, dni v týždni, ročné obdobia) Vesmír, planéty, hviezdy Zimné radovánky (športy)
	Február	Ľudia a ich práca	Je tu karneval (fašiangy) Čo skrývajú predmety (malý bádateľ, vlastnosti materiálov) Ľudia a ich práca (povolania)
JAR	Marec	Z rozprávky do rozprávky	S knihou do sveta rozprávok Lúbim svoju vlasť Slovensko (miesto kde žijem) Jar k nám prichádza (znaky jari) Veľká noc
	Apríl	Jar v plnej kráse	Domáce zvieratá a mláďatá Prileteli vtáčky Ja som kvietok (jarné kvety) Lesné zvieratá (chráňme les- environmentálna výchova)
	Máj	Láska nie je len slovo	Úsmev mojej mamičky- rodina V ríši hmyzu Život pri vode Morský svet
LETO	Jún	Usmiate leto	Deti sveta - MDD Lúče letného slnka (znaky leta) Exotické zvieratá Lúčime sa milá škôlka (bezpečnosť pred prázdninami)

Doplnkové témy:

Boh stvoril svet dobrý a krásny
Boh nám dáva anjelov (2.10)
Misijný týždeň
Spoznávame ruženec
Máme priateľov v nebi (sviatok všetkých svätých, naši zosnulí) (1.-8.11.)
Sv. Martin – patrón nášho mesta (11.11.)
Traja Králi prinášajú dary pre Ježiša (6.1.)
Pôstna cestička
Boh hľadá mamu pre svojho Syna (Zvestovanie Pána 25.3.)
Ježišova krížová cesta
Panna Mária – naša mama
Ježiš nám posiela Ducha Svätého (Turíce)
Ježiš ako dieťa počúva Jozefa a Máriu
Ježiš má rád všetky deti

Učiteľky v materskej škole plánujú týždenne do vytvorených tabuliek. Jednotlivé výkonové štandardy k denným činnostiam vypisujú v počítači (obr. 1).

Obrázok 1:

	Mesiac:	Obsahový celok:	Veková skupina:		
	TÝŽDEŇ:	TÉMA			
	PONDELOK	UTOROK	STREDA	ŠTVRTOK	PIATOK
HaČ					
ZC					
VA					
PV					
HaČ					

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v našej materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky.

7. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Ukončenie absolvovania predprimárneho vzdelávania je na konci júna daného školského roka na slávnostnej „Rozlúčke predškolákov“ za účasti všetkých predškolákov, ich rodičov a pozvaných hostí. Rozlúčka začína opekaním a pohostením pripraveným v spolupráci s rodičmi a Noc v materskej škole.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania, ktoré sa vydáva na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Toto osvedčenie vydáva riaditeľka ZŠ s MŠ R.Dilonga deťom spolu s darčekom – knihou.

8. Materiálne – technické a priestorové podmienky

Interiér:

Materská škola sa nachádza v 2 budovách, mimo hlavnej budovy základnej školy R. Dilonga. Jedna budova je pod školskou jedálňou, jednopodlažná, dvojtriedna materská škola. Má

samostatný bezbariérový vchod. V šatni sú nové skrinky pre každé dieťa. MŠ1 (5 -6 ročné deti) s pomenovaním: „Ovečky“. MŠ2 trieda (3-4 ročné deti) má názov: „Rybky“. Dlhú chodbu, využívajú deti na cvičenie. Prvá a druhá trieda sa v čase odpočinku využíva ako spáľňa, kde sa rozkladajú lehátka. Je tu aj samostatná jedáleň s novými stolíkmi a stoličkami vhodne prispôbenými výške detí. Počas obedu sa deti v jedálni striedajú podľa tried. Do interieru patrí aj samostatná umývarka so sociálnymi zariadeniami, sprchovacím kútom a WC pre dospelých. V druhej budove na námestí M. R. Štefánika sa materská škola nachádza na prvom poschodí. MŠ3 je pre deti vo veku 5 – ročné deti s pomenovaním: „Sovičky“, MŠ4 trieda Mravčiekov je pre deti vo veku 4 – 5 ročné deti. MŠ5: „Včielky“ je určená pre 2 – ročné deti a trieda MŠ6 Lienky je určená pre 3 ročné deti. Na námestí sú triedy i spálne zvlášť, čiže samostatné miestnosti. Šatne sú na chodbe, kde sa nachádzajú skrinky pre deti. Nová samostatná umývarka so sociálnymi zariadeniami, sprchovacím kútom a WC pre dospelých prešla pred spustením prevádzky kompletnou rekonštrukciou a spĺňa všetky hygienické normy. Na konci chodby sa nachádza aj samostatná jedáleň a na prízemí telocvičňa. Strava je dovážaná zo školskej jedálne pri ZŠ R. Dilonga. Prostredie materskej školy je vytvorené tak, aby utváralo celkovú pohodu detí. Je zamerané na uspokojenie psychických, citových a telesných potrieb dieťaťa. Nábytok, ktorý je umiestnený v každej triede je drevený v žltej, oranžovej a fialovej farbe a spĺňa kritéria pre zariadenie materských škôl. Prostredie tried je zariadené esteticky, útulne, príjemne a harmonicky. O poriadok hračiek a estetickú úpravu tried sa starajú deti spoločne s učiteľkou. Triedy sú rozdelené do hrových centier, ktoré si deti vyberajú podľa vlastného záujmu. Hračky, ktoré patria k štandardnému a nezastupiteľnému vybaveniu materskej školy sú v triedach voľne uložené a deťom ľahko prístupné. Ich výberu a kvalite venujeme zvýšenú pozornosť, na triedach sú rozdelené hračky podľa primeranosti veku. Materiál na grafomotorické, výtvarné a pracovné činnosti, ako aj ďalšie pomôcky pre deti sú uložené viditeľne. Deti ich môžu používať podľa pokynov učiteliek. Ich práca s nimi poskytuje deťom zážitky, dáva voľný priestor ich iniciatíve a podporuje ich tvorivosť. Prostredie materskej školy vytvára podmienky pre celkovú pohodu dieťaťa. Pozitívne ovplyvňuje osobnosť dieťaťa a uspokojuje jeho psychické, citové a telesné potreby. Súčasťou každej triedy je audio technika, veľká tabuľa, na ktorú sa dá kresliť zmyvateľnými fixkami, Bee Botky (ktoré využívajú podľa výkonových štandardov IŠVP). Vo všetkých triedach sa nachádzajú aj interaktívne tabule, ktorú denne využívajú nielen učiteľky ale aj deti. Konkrétne a presné požiadavky na vybavenie, usporiadanie a funkčné členenie materiálneho prostredia materskej

školy stanovuje vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež č.75/2023 ako aj zákon 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Exteriér:

V areáli ZŠ s MŠ pod jedálňou sú dve multifunkčné ihriská, ktoré využívame na športovanie, súťaživé hry a voľné hry pri pobyte vonku. Tieto ihriská sa využívajú aj ako dopravné ihriská, keďže máme v materskej škole bicykle, kolobežky, trojkolky, odrážadlá. Priestranstvo pri materskej škole je oplotené, je v ňom nainštalované pieskovisko s krytou strechou. Školský dvor pri elokovanom pracovisku na námestí je zatrávnený, nachádzajú sa tam okrasné stromy, dreviny a skalka. Po rekonštrukcii budovy je školský dvor vybavený preliezkami, hojdačkami, pieskoviskom s prekrytou strechou a je zatrávnený. Celý areál okolia školy na námestí je oplotený.

9. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí

Hodnotenie v materskej škole prebieha plánovitým, systematickým skúmaním určitých pedagogických javov podľa kritérií a vytýčených cieľov, ktoré sme si vopred určili a prijali. Je podstatou overovania, zlepšovania a aj zvyšovania kvality. Pravidelným hodnotením zisťujeme dynamiku vývoja našej cirkevnej materskej školy, ako a v čom sa mení v čom sú jej klady a v čom nedostatky. Hodnotenie realizuje riaditeľka, učiteľky, rodičia, zriaďovateľ. Využívajú pri tom viaceré metódy a nástroje.

Hlavnou metódou kontroly a posudzovania výsledkov práce detí je pozorovanie, ktoré robí učiteľka denne. Najčastejšími metódami hodnotenia sú: pozorovanie, hry, záznamy, spätná väzba, rozbor pracovných listov, hodnotenie výtvarných prác, hodnotenie výkonu detí na vystúpení pred verejnosťou, vystavovanie prác detí, verbálne hodnotenia – rozhovory s deťmi, skupinová diskusia, sebahodnotenie detí a vzájomné konzultácie učiteliek. Dbáme nato, aby sa hodnotením nerozdeľovali deti na úspešné a neúspešné. Výkon dieťaťa porovnávame s jeho výkonom, nie s výkonom ostatných detí.

Konkrétne zameranie a formy hodnotenia detí sú vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom v súlade s vyhláškou č. 341/2023 Z.z. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 541/2021 Z.z. o materskej škole.

10. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov vykonáva riaditeľka ZŠ s MŠ R. Dilonga priebežne podľa ročného plánu vnútornej kontroly školy a rozhovorom so zamestnancom – raz ročne. Zástupca pre MŠ kontroluje výchovnovzdelávací proces ako aj dodržiavanie záväzných predpisov a nariadení a to pozorovaním, rozhovormi, hospitačnou činnosťou, analýzou, výsledkami detí, odozvami od rodičov a iných zamestnancov. Kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov sú zamerané na pedagogickú oblasť a prácu vo svojich triedach, metodickú a poradenskú činnosť, nadštandardné aktivity s deťmi, sebazvedľávanie, pracovno-právnu oblasť a aktivity súvisiace s estetizáciou prostredia, starostlivosťou o šatňu, sklad a výrobu učebných pomôcok. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov dáva priestor pre objektívne posudzovanie zamestnancov a ich výkonov. Na základe zistených výsledkov umožňuje skvalitňovať a zlepšovať ich výkon, zvyšovať kvalitu jednotlivca i celého kolektívu.

„Konkrétne zameranie kontrolnej činnosti zamestnancov je vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy vypracovanom s v súlade s vyhláškou č. 341/2023 Z.z. Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 541/2021 Z.z. o materskej škole.

PRÍLOHA: Katolícke náboženstvo

Veková skupina 2- 3 ročných detí v materskej škole

Prežívať radosť z toho, že som milovaný.

Základným symbolom pre vekovú kategóriu 3-4 ročných detí je dom. Objavuje sa postupne v témach a symbolizuje ochranu, bezpečie, rodinu a lásku. Štyri roviny symbolu

1. vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe). Dom je veľký, malý, je z tehál, murovaný, drevený.

2. subjektívna rovina (čo hovorí mne). Dom ako miesto ochrany, bezpečia, starostlivosti, lásky.

3. objektívna rovina (čo hovorí nám). Každý človek túži niekam patriť, mať svoje miesto v rodine, svoj domov.

4. náboženská rovina (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka) V dome Otca je veľa príbytkov. Boh Otec ako symbol starostlivosti. Boh nám dáva všetko, čo potrebujeme, aj dom, máme kde bývať, máme rodinu. Dom ako symbol ochrany a bezpečia. Stavanie korába - dočasného príbytku Noemovej rodiny. Keď sa izraeliti utáborili, stavali si príbytky, stany - domy, kde spoločne žili so svojimi rodinami. Aktivita: Deti tvoria skupinky (rodiny), na vyznačených miestach (domoch). Dom ako miesto očakávania. Mária bývala s rodičmi v dome, kde ju navštívil anjel. Práca s papierom, kresba – dom očakávania. Dom ako symbol spolužitia novej rodiny. Mária odišla s Jozefom do nového domu. Dom ako symbol bezpečia a ochrany na cestách. Aktivita: hľadanie domu, kde by Mária s Jozefom prenocovali. Dom- miesto na spoločné stolovanie. Kostol - ako dom nebeského Otca, rodiny veriacich, kde sa všetci spoločne stretávame a modlíme. Dom ako miesto lásky, rodiny. Boh nás miluje, dáva nám rodičov, rodinu. Základné rozvojové možnosti 3-4 ročných detí Vo výchovno-vzdelávacom procese v materskej škole je pre učiteľa veľmi dôležité, aby sa vedel orientovať v rozvojových možnostiach dieťaťa. V predškolskom období prebiehajú podstatné zmeny v perceptuálno-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej sfére psychického vývinu osobnosti dieťaťa. 3-4 ročné deti sú ešte málo samostatné. Postupne sa táto situácia mení, dieťa si utvára a osvojuje návyky a zručnosti sebaobsluhy a stáva sa osobnosťou, ktorá nadobúda vlastnú identitu. City sú nestále, náladové. Dieťa rozrušia aj úplné maličkosti. Dieťaťu sa zlepšuje hrubá motorika a celková koordinácia pohybov. Utvárajú sa základy jemnej motoriky a zdokonaľuje

sa manipulácia s predmetmi. V tomto období pretrváva zmyslovo-pohybové myslenie detí a postupne nastupuje konkrétne-názorné myslenie. Úlohy dieťa rieši s pomocou dospelých, alebo v manipulačnej a pohybovo-vnemej úrovni, vtedy, keď má bezprostredný kontakt s predmetmi a hračkami. Dieťa nedokáže analyzovať vnímaný objekt. Postrehuje globálne obrysovým a povrchným spôsobom. Postupne sa zmyslové vnímanie spresňuje, rozlišuje dotykom tvar, povrch vecí, rozoznáva vône a základné chute, rozlišuje a poznáva základné farby a pohybom reaguje na rytmus hudby. Nastáva rozvoj reči a rozširovanie slovnej zásoby. Dieťa sa už pýta „prečo.“ Pozornosť je krátkodobá a nestála, dieťa rýchlo mení predmet svojich záujmov. Hra trvá veľmi krátko a je jednoduchá. Udržiava si individuálny rás aj napriek tomu, že sa súbežne hrá niekoľko detí vedľa seba, nie však spolu. V závere tretieho roku utvárajú deti 2-3 členné skupinky a objavujú sa náznaky spoločnej skupinovej hry.

Rozvoj kompetencií detí

1. Psychomotorické kompetencie: Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách
2. Osobnostné: a) základy sebauvedomovania Dieťa prejavuje v správaní vzťah k sebe a iným a vyjadruje svoje pocity. b) základy angažovanosti Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, zaujíma sa o dianie v rodine a v MŠ.
3. Sociálne: Dieťa hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, rieši konflikty pomocou dospelých, pomáha druhým s pomocou dospelého.
4. Komunikačné: Nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s inými, počúva aktívne myšlienky a informácie, reprodukuje krátke oznamy a texty s pomocou dospelého, komunikuje osvojené poznatky.
5. Kognitívne: a) základy riešenia problémov Dieťa rieši jednoduché problémy s pomocou učiteľa, uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie. b) základy kritického myslenia Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov osôb, hodnotí spontánne vo svojom bezprostrednom okolí čo sa mu páči/nepáči. c) základy tvorivého myslenia Dieťa objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadaných inštrukcií.
6. Učebné: Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, využíva

primerané pojmy, pozoruje, skúma kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcemu svetu, učí sa spontánne, naučí sa pracovať s hračkami, knihou, sústredí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné: Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií .

Veková kategória 3-5 ročných detí v materskej škole

V poslušnosti objaviť Božiu dobrotu.

Základným symbolom je strom, ktorý symbolizuje ochranu, dar a život.

Štyri roviny symbolu

1. Vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe): strom – malý, veľký, je súčasťou prírody, ovocný, listnatý,
2. Subjektívna rovina (čo hovorí mne): strom – ochrana pred slnkom, predstavuje nový život, obdarúva človeka plodmi – je darom
3. Objektívna rovina (čo hovorí nám): strom - každý človek túži byť obdarovaný a byť aj darom pre iných,
4. Náboženská (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka): strom - ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, tak ani vy, ak neostanete vo mne (človek je ako strom, o ktorý sa Boh stará) Základné rozvojové možnosti 3-5 ročných detí

3-5 ročné deti sú už samostatnejšie a pohotovejšie. Majú pomerne dobre osvojené hygienické, pracovné, mravné návyky ako aj základy kultúrneho správania. Postupne ustupuje kolísavosť citových stavov a začínajú sa objavovať náznaky poznávacích, morálnych, estetických a sociálnych citov. V tomto veku sa deti lepšie prispôbujú prijatým pravidlám správania v skupine a ľahšie nadväzujú kontakt s inými deťmi. Zapájajú sa do skupinových hier a činností a objavujú sa u nich náznaky kooperatívneho správania. Zdokonaľuje sa pohybová koordinácia, hrubá motorika a postupne sa zlepšuje aj jemná motorika. Myslenie sa spája s konkrétnym cieľom, ku ktorému smeruje konanie. Prírodné, spoločenské a technické javy dieťa poznáva v procese vnímania a priamym pozorovaním, na základe ktorého vzniká bezprostredná

zmyslová skúsenosť. Dieťa je bystrým pozorovateľom a neraz si všimne také detaily, ktoré uniknú pozornosti dospelého človeka. Dieťa vyčleňuje v predmetoch a obrázkoch predovšetkým tie detaily, ktoré v ňom vyvolávajú určité pocity alebo emocionálne zážitky. V tomto veku je dieťa živé a pohyblivé, zvedavé a skúmavé. Stáva sa bádateľom a odhaľovateľom neznámeho sveta vecí, javov a pojmov. Rozvoj predstavivosti a fantázie, ako aj rýchle pokroky v reči a v myslení mu umožňujú nastoľovať ustavične nové problémy, na ktoré nedokáže samo nájsť odpoveď. Pokúša sa ich preto riešiť s pomocou dospelých, ktorým kladie množstvo otázok. Reč dieťaťa postupne stráca situačný ráz a stáva sa nástrojom myslenia a prostriedkom sociálnej komunikácie. Senzomotorické a rozumové skúsenosti dieťaťa sú čoraz širšie. Poznanie okolitej skutočnosti je však stále povrchné, pretože dieťa ešte nepostrehuje podstatu faktov a udalostí a nechápe mnohé logické vzťahy, ktoré ich spájajú.

Rozvoj kompetencií detí:

1. Psychomotorické kompetencie: Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách
2. Osobnostné: a) základy sebauvedomenia Dieťa prejavuje v správaní vzťah k sebe a iným, vyjadruje svoje pocity b) základy angažovanosti Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, zaujíma sa o dianie v rodine a v MŠ
3. Sociálne: Dieťa hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, rieši konflikty s pomocou dospelého, pomáha druhým s pomocou dospelého
4. Komunikačné: Dieťa nadväzuje na dialóg a rozhovor s deťmi i s dospelými, aktívne počúva myšlienky a informácie, reprodukuje krátke oznamy a texty s pomocou dospelého, komunikuje osvojené poznatky
5. Kognitívne : a) základy riešenia problémov Dieťa rieši jednoduché problémové úlohy s pomocou dospelého, uplatňuje v hre a v rôznych situáciách matematické myslenie
b) základy kritického myslenia Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, spontánne hodnotí vo svojom okolí, čo sa mu páči/nepáči
c) základy tvorivého myslenia Dieťa objavuje riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa

zadávaných inštrukcií

6. Učebné: Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, používa primerané pojmy, pozoruje, skúma, kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo okolitému svetu, učí sa spontánne, naučí sa pracovať s hračkami, s knihou, sústredí sa primerane dlhý čas na hru a na zámerne riadenú výchovno–vzdelávaciu činnosť

7. Informačné: Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných skúseností

Veková kategória 5-6 ročných detí v materskej škole

Dôverovať Bohu, ktorý ma miluje

Základným symbolom pre 5 – 6 ročné deti je slnko. Objavuje sa v niektorých témach a symbolizuje radosť a vyvoláva pocit bezpečia. Predstavuje stálu Božiu prítomnosť, Otca, z ktorého deti majú radosť, ktorý ich vidí, počuje a je stále s nimi.

Základné rozvojové možnosti 5 – 6 ročných detí

Edukačný proces v materskej škole si vyžaduje, aby sa učiteľ poznal rozvojové možnosti detí v konkrétnom vekovom období. 5 – 6 ročné deti sú pomerne samostatné. Majú dobre rozvinuté zručnosti, čo im umožňuje relatívnu nezávislosť od dospelých osôb. Ich city postupne dozrievajú a sú stálejšie. V správaní ustupuje impulzivita a zlepšuje sa schopnosť sebaovládania. Deti v tomto období ovládajú afekty a emócie, čo je spojené s procesom interiorizácie (zvnútorňovania) ich pohybovo- verbálnych prejavov a vývinom vyšších citov. Sú zvedavé. Zdokonaľuje sa ich, pozornosť pri získavaní nových informácií. Majú živý záujem o svet prírody, rastliny, zvieratá o niektoré prírodné a spoločenské javy a súvislosti. Poznávajú čoraz viac konkrétnych vlastností predmetov a so zvedavosťou vstrebávajú informácie o bližšom i vzdialenejšom okolí. Postupne objavujú súvislosti a vzťahy medzi predmetmi a javmi. Začínajú využívať abstraktné a pojmové, či slovné – logické alebo symbolické myslenie. Pri osvojovaní pojmov prechádzajú od jednoduchých k zložitejším. Usilujú sa hlbšie pochopiť svet okolo seba, preto sa stávajú trpezlivejšie, čo má za následok rozvoj schopnosti zotrvať v činnosti dlhší čas a danú činnosť dokončiť. V elementárnej forme sa začína u nich prejavovať schopnosť prevziať zodpovednosť za svoje správanie. Rozvíja sa zmysel pre povinnosť. Toto obdobie je charakteristické aj rozvojom sociálnych zručností, zvlášť oblasti sociálnej komunikácie a kooperatívneho správania. Deti rýchlo a samostatne nadväzujú kontakty s

deťmi i s dospelými. Zapájajú sa do skupinových hier, ktoré vedia samostatne plánovať, organizovať, určovať roly, dohodnúť sa na ich priebehu. Kooperatívne správanie im pomáha zbavovať sa egocentrizmu a uplatňovať spôsob decentrácie (odpútania sa od seba). Je to objavujúca sa vlastnosť osobnosti dieťaťa, ktorá je základom budúcej tímovosti dospelého jedinca.

Rozvoj kompetencií detí

1. Psychomotorické Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, ovláda pohybový aparát a telesné funkcie, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, ovláda základné lokomočné pohyby, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových, problémových situáciách, využíva globálnu motoriku prekonávaním prírodných a umelých prekážok, prejavuje graf. gramotnosť, správa sa ohľaduplne k svojmu zdraviu a k zdraviu iných, prejavuje pozitívne postoje k zdravému životnému štýlu.

2. Osobnostné a) základy sebauvedomenia Uvedomuje si vlastnú identitu, prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným, vyjadruje svoje pocity a hodnotí svoj vlastný aktuálny citový stav, odhaduje svoje možnosti a spôsobilosti, správa sa sebaisto v rôznych situáciách, uvedomuje si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby. b) základy angažovanosti Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, obhajuje seba a iných, chorých, osoby so zdravotným znevýhodnením, slabých a bezbranných, zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole a v bezprostrednom okolí.

3. Sociálne Dieťa pozerá sa na svet aj očami druhých, správa sa empaticky k svojmu okoliu, správa sa v skupine, kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, plánuje, organizuje a hodnotí činnosť, zotrvá v hre a inej činnosti a dokončí ju, preberá spoluzodpovednosť za seba i za činnosť skupiny, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy, rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne, pomáha druhým s pomocou dospelého, aj samostatne, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých, prejavuje ohľaduplnosť k svojmu prostrediu.

4. Komunikatívne Dieťa vedie monológ, nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými, počúva aktívne a s porozumením myšlienky a informácie z rôznych médií, vyjadruje

a komunikuje svoje myšlienky, názory, reprodukuje oznamy, texty, volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu, komunikuje osvojené poznatky, prejavuje predčitateľskú gramotnosť, chápe a rozlišuje, že niektorí ľudia sa dorozumievajú aj inými jazykmi.

5. Kognitívne a) základy riešenia problémov Dieťa hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami, objavuje tie, ktoré sú nápomocné pri riešení problému, rieši samostatne alebo s pomocou učiteľa problémy v osobnej a spoločenskej rovine, rieši jednoduché problémové úlohy, uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie. b) základy kritického myslenia Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov, osôb, atď., odôvodňuje svoje názory, prejavuje postoje, vyslovuje jednoduché úsudky, hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách, názoroch. c) základy tvorivého myslenia Dieťa uplatňuje vlastné predstavy pri riešení problémov, nachádza neobvyklé odpovede alebo riešenia, objavuje a nachádza funkčnosť vecí, predstáv alebo myšlienok, uvedomuje si ich zmeny, objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, odstraňuje prípadnú chybu.

6. Učebné Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, využíva primerané pojmy, znaky a symboly, pozoruje, skúma, experimentuje, objavuje a hľadá súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami, aplikuje v hre, rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti, kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcejmu svetu vecí, javov, dejov a vzťahov, učí sa spontánne (vlastnou zvedavosťou) aj zámerne (pod učiteľovým vedením), vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti, prekonáva prekážky v učení, plánuje a organizuje si optimálne prostredie na činnosť, prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení, hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých, zvláda základy učenia sa na základe osobnej motivácie, naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné kompetencie Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií, využíva rôzne zdroje získavania a zhromažďovania informácií aj mimo materskú školu (od osôb v okolitom prostredí, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, z rôznych médií).

